

Staatssecretaris Bleker bezoekt aardwarmteproject

Op donderdag 16 augustus bracht Henk Bleker, demissionair Staatssecretaris van Landbouw, een werkbezoek aan het aardwarmteproject in Koekoekspolder. Naast de heer Bleker waren ook Theo Rietkerk, gedeputeerde van provincie Overijssel, en Eddy van Hijum, Tweede Kamerlid voor het CDA van de partij. De politici wilden graag bijgepraat worden over de stand van zaken van het eerste aardwarmtecluster in Nederland.

In Koekoekspolder zagen de drie politici met eigen ogen dat de aardwarmtebron in Koekoekspolder duurzame warmte levert aan de aangesloten tuinbouwbedrijven. Met een temperatuur van rond de 72 graden wordt er ook in de zomerperiode warmte geleverd. René Kalter, tuinder bij Kwekerij Voorhof, gaf aan dat hij de afgelopen periode 80% minder aardgas heeft verbruikt dan in vergelijkbare periodes. Kalter streeft er naar om grote delen van het jaar de gaskraan geheel dicht te zetten en uitsluitend op aardwarmte zijn kassen te verwarmen.

Naast René Kalter maakt ook Kees Vahl deel uit van het praktijknetwerk over een betere benutting van aardwarmte. Vahl lichtte toe dat hij experimenteert met luchtbehandelingskasten om de aardwarmte verder te benutten. Ook overweegt Vahl een andere aansluiting op zijn warmteopslagtank te maken zodat de warmte van de aardwarmtebron beter opgeslagen wordt. Vahl en Kalter zijn gezamenlijk actief om hun warmtevraag in de kassen beter af te stemmen op het warmteaanbod uit de geothermische bron. Door samenwerking kunnen ze extra energetische winst halen.

De drie politici waren onder de indruk van het ondernemerschap van de tuinders. De geothermische bron draait nog in de testfase en nu wordt door de tuinders al gewerkt aan het optimaliseren van de bron. Kees Vahl gaf aan dat de werkzaamheden aan het geothermische systeem in oktober geheel afgerond moeten zijn. Volgens Vahl moet de bron dan vol gaan draaien en zal pas echt blijken hoeveel aardgas bespaard wordt.

De drie politici brachten ook een bezoek aan aardbeienkwekerij van Richard en Annet Kalter. Richard en Annet willen hun kassen ook aansluiten op de aardwarmtebron. Doordat de aardbeienteelt een 'koelere' teelt is kunnen zij het bronwater veel verder uitkoelen. Als onderdeel van het praktijknetwerk is deze case uitgewerkt. De Kalter's zien aardwarmte ook als belangrijke kans om hun product op een duurzamere manier te produceren en in de markt te zetten.

Radboud Vorage, begeleider van het project, gaf de politici tenslotte nog een aantal aandachtspunten mee. Tijdens de tests van de bron bleek dat er meer elektriciteit in de pompen gestoken moet worden om het beoogde hoeveelheid warmte per uur te bereiken. Het is belangrijk dat voor dit soort gevallen er een passende Rijksgarantieregeling blijft die geologische risico's afdekt. Volgens Vorage zal het energielandschap in de toekomst veranderen met meer kleinere leveranciers van duurzame energie. Daar moet met wetgeving en door toezichthouders meer op ingespeeld worden. Geothermie is een nieuwe en voor de toekomst belangrijke vorm van energie. Daarbij is, in deze leerfase, ondersteuning vanuit kennisinstellingen en de overheid nog onmisbaar.